

AROD
v/ Roar Mikelsen
roar@arodpolicies.org

Dato:
10. august 2017

Vår referanse:
2017/4-55

Deres referanse:

Vedrørende din henvendelse om vår årsmelding og narkotikalovgivningen

Vi viser til deres henvendelse av 1. august 2017 angående institusjonens arbeid med menneskerettslige utfordringer knyttet til narkotikalovgivning.

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter («NIM») har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivningen, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. Dette innebærer blant annet at vi skal overvåke og rapportere om menneskerettighetens stilling i Norge, og vi setter derfor stor pris på at sivilsamfunnsorganisasjoner tar kontakt med oss dersom de mener å ha informasjon som kan være relevant for vår virksomhet.

NIMs mandat er først og fremst å sikre at de *juridiske* forpliktelsene Norge er bundet av blir fulgt, og dette legger noen begrensninger for hva vi kan og skal jobbe med. Vi kan selvsagt i en del tilfeller mene at myndighetene bør gå lenger enn de minimumsforpliktelsene som følger av menneskerettighetene, men spørsmål som er utpreget politiske vil vi være mer tilbakeholdne med å ta stilling til. Menneskerettighetene forbyr ikke statene å kriminalisere bruk av rusmidler, og dermed blir spørsmålet om kriminalisering en slik politisk vurdering. Her registrerer vi at det er ulike synspunkter, men det er altså ikke vår oppgave å ta stilling til hvorvidt kriminalisering av rusmidler er ønskelig eller ikke. Vi registrerer for øvrig også at blant andre FNs høykommissær for menneskerettigheter og Verdens helseorganisasjon har anbefalt avkriminalisering av bruk og besittelse av rusmidler, men disse uttalelsene er ikke rettslig bindende for Norge. Samtidig representerer uttalelsene viktige politiske føringer for statene.

Så er det selvfølgelig slik – som dere også er inne på i deres henvendelse – at man ikke mister sine menneskerettigheter selv om man bruker illegale rusmidler. Rusbrukere har på lik linje med andre mennesker rett til for eksempel et adekvat helsetilbud, til bevegelsesfrihet og til ikke å bli utsatt for umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Vi ser at det kan knytte seg enkelte særskilte menneskerettslige utfordringer til rusbrukere, fordi de er i en sårbar og vanskelig posisjon.

Vi har imidlertid så langt ikke prioritert disse problemstillingene i vårt arbeide. Menneskerettighetsfeltet er særdeles omfattende, og det er umulig for oss å jobbe med alle rettighetsområder eller problemstillinger. Det gjør at vi må foreta strenge prioriteringer av hvilke saker vi skal engasjere oss i. På nettsidene våre har vi en beskrivelse av hvilke retningslinjer vi følger når vi skal beslutte om en sak bør prioriteres. Vi har forståelse for at individer og grupper som er engasjerte i et spesifikt tema gjerne ønsker at vi skal ta opp deres sak, men det lar seg altså dessverre ikke gjøre for oss å jobbe med enhver problemstilling. Prioriteringene gjøres imidlertid fortløpende, og det er derfor mulig at vi på et senere tidspunkt vil komme frem til at vi bør fokusere på utfordringer knyttet til ivaretagelse av rusbrukeres menneskerettigheter. Da vil vi selvfølgelig også kontakte ulike sivilsamfunnsorganisasjoner, for å innhente informasjon.

Vi takker for din henvendelse, som med dette anses endelig besvart.

Vennlig hilsen

for Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Stine Langlete

Seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent, og har derfor ingen signatur